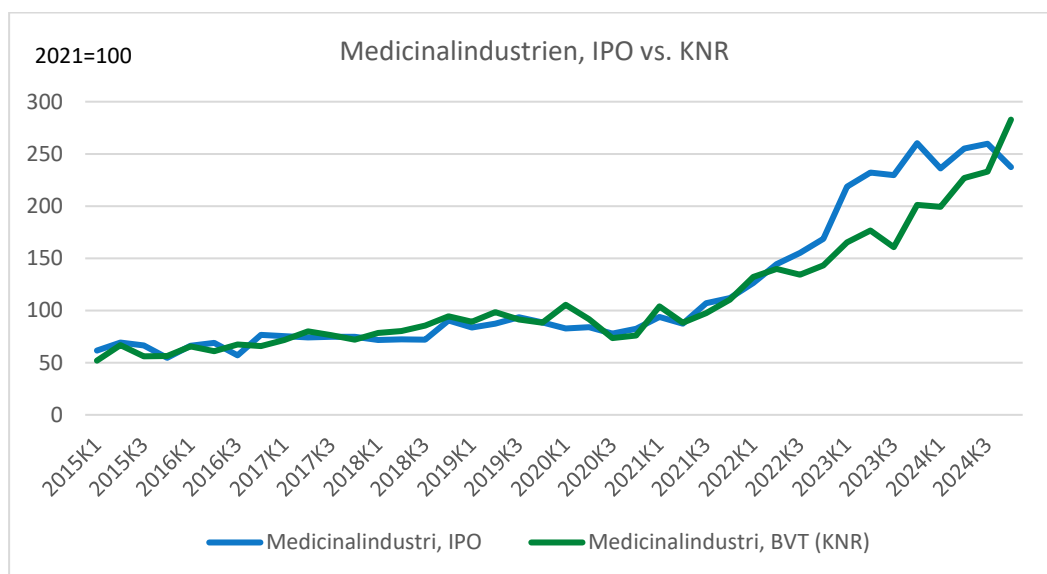

Mængdeberegninger for medicinalindustrien i Industriens Produktion og Omsætning (IPO) og det Kvartalsvise Nationalregnskab (KNR)

Baggrund

Sammenligner man BVT-udviklingen i medicinalindustrien, som den indgår i det kvartalsvise nationalregnskab (KNR), med produktionsindekset for samme branche, som det fremgår af den månedlige statistik Industriens Produktion og Omsætning (IPO), så vil man se, at de to indikatorer følges betydeligt mindre pænt ad de senere år, end hvad der tidligere har været tilfældet:

Afviselserne giver naturligt spørgsmål fra flere af brugerne af de to statistikker, og i denne orientering er der et kort resume af årsagerne til afviselserne samt information om fremtidige tiltag målrettet at give brugerne den fornødne information og muligvis implementere metodeændringer, så de to indikatorer i højere grad vil vise den samme udvikling.

Produktion i IPO vs. BVT i KNR

Det gælder generelt, at produktionsindekset i IPO og den branchefordelte BVT i KNR af gode grunde kan udvikle sig forskelligt. I IPO beregnes produktionen groft sagt ved at deflatere omsætningen med et passende producentprisindeks og korrigere for lagerændringer. I KNR gøres noget tilsvarende, men beregningerne foretages på andre niveauer, og inputtet fra IPO er *ikke* selve produktionsindekset men derimod omsætningsudviklingen, som også måles i IPO, suppleret med lageroplysninger fra samme kilde. Desuden indgår der i beregningen af kvartalvist BVT estimater for forbrug i produktionen i de enkelte brancher, hvilket ikke indgår i de løbende beregninger af IPO. Mængdeberegningerne foretages således selvstændigt i KNR, og selvom der ofte anvendes samme deflatorer som i IPO, så vil den reale udvikling ikke altid følges ad i de to statistikker.

Ser man på den samlede industri vil det også kunne bidrage til forskelle mellem KNR og IPO, at brancherne indgår med forskellig vægt. I KNR fremskrives på baggrund af tidligere nationalregnskabstal, hvorimod IPO's samlede produktionsindeks for industrien sammenvejes med anvendelse af branchevægte, som er baseret på BVT fra regnskabsstatistikken i basisåret (pt. 2021).

Særligt prisindeks i medicinalindustrien

Medicinalindustrien i Danmark har de senere år været igennem en helt usædvanlig udvikling, hvor nye produkter på kort tid opnåede store markedsandele og gav anledning til stor vækst i branchen. Det gav i en periode anledning til en svagere sammenhæng mellem de produkter, der indgik i producentprisindekset for branchen, og de produkter der faktisk blev solgt – hvilket var hovedårsagen til, at man i maj-juni sidste år valgte at lave et alternativt prisindeks for branchen til mængdeberegninger i nationalregnskab. Det blev med hovedrevisionen i juni 2024 også indført for årene 2021-2023.

I IPO anvendes fortsat det producentprisindeks, der altid har været anvendt, og denne forskel i mængdeberegningerne er den primære årsag til divergensen mellem de to serier.

Fremtidige tiltag

På den korte bane vil Danmarks Statistik sørge for, at brugerne bliver gjort tydeligt opmærksomme på disse særlige forhold. Der vil både blive indført et kort afsnit om det i de månedlige nyhedsartikler om IPO'en, og der vil blive skrevet noget mere om den udfordrede sammenlignelighed i statistikdokumentationen.

På den lidt længere bane vil vi se på at skifte deflator på IPO'en, så der i medicinalbranchen anvendes samme prisindeks som i KNR. Det er et betydeligt skift (som bl.a. også kræver, at KNR's særlige prisindeks også findes i en månedlig udgave) og vil være at gå væk fra mange års praksis for statistikken, men ulemperne ved den nuværende situation er åbenlyse. Et muligt tidspunkt for skiftet kan være primo 2026, hvor der også skiftes fra DB07 til DB25 i IPO-tabellerne.